

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 42828
Nom: Els processos psicològics en la violència en la parella
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 2
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2130 - Màster Universitari en Dret i Violència de Gènere	Facultat de Dret	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2130 - Màster Universitari en Dret i Violència de Gènere	Protocols d'actuació contra la violència de gènere	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

PONS SALVADOR GEMMA

RESUM

Específicament s'inclouen com a objectius el coneixement dels processos involucrats en l'inici, manteniment i reincidència en l'àmbit de la violència de gènere. Els objectius que es pretenen són els següents:

2) Coneixement de les característiques de la víctima i del maltractador. 3) Coneixement de les conseqüències psicològiques de la violència de parella per a la víctima directa i les potencials víctimes indirectes. 4) Analitzar, integrar i entendre els diferents tipus i facetes dels maltractaments en la parella i dels processos de victimització

6) Aplicació i anàlisi crítica dels factors relacionats amb la permanència de la víctima en la relació amb el maltractador.

8) Aplicació i anàlisi crítica de les conseqüències de la violència de parella per als nens i les dones.

ències de la violència de parella per als nens i les dones.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

REQUISITS D'ADMISSIÓ

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Analitzar de forma autònoma, creativa i crítica, amb arguments jurídics sòlids i elaborats, la matèria seleccionada per a la investigació i els seus matisos transversals.

Aplicar i integrar els coneixements transdisciplinaries adquirits amb actitud crítica i des de la perspectiva de gènere, com a ferramentes per a generar Justícia, Igualtat i Seguretat en qualsevol Estat.

Aprofundir en la naturalesa comuna d'estos problemes tant en l'ordenament jurídic nacional com l'internacional, aprofundint en solucions comunes interconnectades com a ferramenta per a generar Igualtat, Justícia i Seguretat jurídica.

Conèixer i comprendre els problemes jurídics nous de la nostra societat de forma sistemàtica, amb actitud crítica, transdisciplinària, amb la perspectiva nacional i internacional, amb la degut anàlisi dels seus orígens i les seues conseqüències.

Desenvolupar nous mètodes d'aprenentatge, presencials i no presencials, exercitant l'autonomia personal, el control de la busca i interpretació de les fonts d'informació.

Identificar, valorar i integrar en la presa de decisions aquells problemes jurídics que es plantegen des de les perspectives multidisciplinàries i amb l'enfocament de la Igualtat i Gènere i requereixen un major nivell d'investigació jurídica i afrontar-los de manera flexible i plural.

Integrar els coneixements jurídics, sociològics, educatius adquirits, sabent entendre i explicar la unitària naturalesa d'estos problemes i de les seues solucions en l'àmbit del gènere.

Localitzar i analitzar els problemes jurídics sobre la base del respecte als drets i principis fonamentals propis d'un Estat Democràtic i de Dret, on no cap discriminació per raó de l'origen, procedència social ni per raó del sexe.

Manejar les tècniques i ferramentes especialitzades per a obtenció informació i saber utilitzar els instruments jurídics avançats, habilitats i mètodes d'investigació, des de la seua perspectiva teòrica i pràctica, amb aplicació a l'àmbit d'estudi que es tracte.

Obtindre els coneixements i habilitats bàsiques per a l'argumentació jurídica, per a la seua comunicació en fòrums especialitzats i generalistes, de forma oral i/o escrita, i fer-ho de forma clara, precisa i convincent.

Participar en debats i discussions, liderar-ho, coordinar-los i resumir-los i saber extraure les conclusions més rellevants.

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Saber treballar en equips multidisciplinaris reproduint casos i contextos reals.

Ser capaç de realitzar un estudi d'investigació multidisciplinària des de la perspectiva de gènere metodològicament adequat i competitiu per a ser publicat en revistes científiques indexades.

Tindre la capacitat de dissenyar processos d'investigació en un determinat àmbit temàtic dins dels estàndards de qualitat i integritat acadèmica.

Utilitzar de forma rigorosa i segura, tant individualment com en grup, des d'una perspectiva multidisciplinària, els coneixements avançats adquirits i aplicables a problemes jurídics de contingut plural en la nostra complexa societat actual.

Utilitzar les tècniques d'exposició de coneixement més rellevants.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. "Punt de partida: repàs d'algunes idees"

2. Introducció

3. Manifestacions de la Violència de Gènere

4. Per què les víctimes mantenen la relació?

5. Conseqüències sobre les víctimes

6. Escalada i cicle de violència

7. Els factors de risc de VCP del maltratador

8. Els factors de risc de VCP de la víctima

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	5,00
Teoria	8,00
Pràctiques a l'aula	7,00
Total hores	20,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	0,00

METODOLOGIA DOCENT

MD1 Lectura i comprensió de materials lliurats amb caràcter previ destinats a anivellar els coneixements

MD2 Sessions virtuals de reflexió (amb participació del professorat i estudiants)

MD3 Tasques formatives d'ensenyament-aprenentatge destinades a discutir sobre problemes jurídics concrets.

MD7 Preparació del treball / proves proposat pel professorat

MD6 Preparació i assistència a tutories individuals i col·lectives

>

AVALUACIÓ

L'avaluació d'esta matèria es realitzarà atenent a l'activitat exercida per l'alumnat al llarg de les tres sessions presencials. Es tractarà, perquè, d'una avaluació contínua. Per a l'avaluació d'esta matèria es prendrà en consideració l'assistència i participació activa en les classes i la realització satisfactòria de les activitats proposades per la professora durant les classes per a la verificació de l'adquisició de les competències apuntades en l'apartat d'objectivos. Per un altre costat, l'alumnat treballarà sobre un cas pràctic atenent als criteris següents: 1. Identificar les manifestacions de maltractament i analitzar la dinàmica del conflicte i els processos coercitius (valoració del 10%) . 2. Identificar possibles estresores del rol de gènere del maltratador (valoració del 10%) . 3. Identificar els factors de risc del maltratador i de la víctima i comentar la seua importància i identificar els processos atribucionales de víctima i maltratador (valoració del 15%) . 4. Identificar els factors relacionats amb la permanència de la víctima en la relació amb el maltratador (valoració del 15%) . 5. Assenyalar les conseqüències de la violència de parella per a la víctima (valoració del 10%) . El valor màxim de l'informe és de 6 punts.

Des d'un punt de vista numèric, el 40% de la nota final es determinarà amb base en els exercicis, tasques i activitats exercits al llarg de la matèria i un 60% correspondrà a l'entrega del cas pràctic treballat. Sistema de Qualificació: 0.0-4.9: SUSPENS (SS) 5.0-6.9: APROVAT (AP) 7.0-8.9: NOTABLE (NT) 9.0-10: EXCEL·LENT (SOB) 4.3. Data d'avaluació. La data d'entrega del treball d'anàlisi del cas pràctic es comunicarà amb l'entrega del material o a l'inici de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA

Referencias Básicas

Alonso et al. (2016). *Guía de buen trato y prevención de la violencia de género. Protocolo de actuación en el ámbito educativo*. Colección Plan de Igualdad. Junta de Andalucía.

Echeburúa E., et al (2010). Escala de predicción de riesgo de violencia grave contra la pareja. Revisada (EPV-R). *Psicothema*, 22, (4), 1054-1060. <http://www.psicothema.es/pdf/3840.pdf>

Martínez, A., Mañas, C. y Pons-Salvador, G. (2016). Entrevista semiestructurada para la exploración de la violencia sexual sobre las mujeres en la relación de pareja (EVS). *Información Psicológica*, 111, 18-34. doi: dx.medra.org/10.14635/IPSIC.2016.111.7

Pueyo, A. A., López, S. y Álvarez, E. (2008). Valoración del riesgo de violencia contra la pareja por medio de la SARA. *Papeles del Psicólogo*, 2008. Vol. 29(1), 107-122. <http://www.papelesdelpsicologo.es/pdf/1543.pdf>

Referencias Complementarias.

Badenes-Ribera, L., et al (2016). Intimate partner violence in self-identified lesbians: a systematic review of its prevalence and correlates *Trauma Violence & Abuse* 17(3), 284-297. doi: 10.1177

/1524838015584363

Badenas-Ribera, L., et al (2015). Intimate Partner Violence in Self-identified Lesbians: a Meta-analysis of its Prevalence. *Sexuality Research and Social Policy*. doi 10.1007/s13178-014-0164-7

Echeburúa, E., et al. (2023). La Dependencia Emocional en Hombres Maltratadores de su Pareja en Tratamiento Comunitario: un Estudio Piloto. *Anuario de Psicología*, 33, 1-7. <https://doi.org/10.5093/apj2022a1>

Estévez, C. y Marco, M. (2016). Análisis del impacto de la violencia de género en los menores testigos: una propuesta de intervención. *Información Psicológica*, 111, 64-76. <http://dx.medra.org/10.14635/IPSIC.2016.111.6>

Moore, T. M., et al (2008) Domains of masculine gender role stress and intimate partner violence in a clinical sample of violent men. *Psychology of Men & Masculinity*, 9(2), 82-89. <http://dx.doi.org/10.1037/1524-9220.9.2.82>

Orjuela López, et al (2006). Manual de atención para los niños y niñas de mujeres víctimas de violencia de género en el ámbito familiar. http://www.infanciaviolenciagenero.org/Documentos/1/4_.pdf

Pons-Salvador, G., Martínez Sanz, A., & Mañas Viejo, C. (2025). Heterosexual Partner Sexual Violence: Identifying Women Victims Through Questions on Sexual Coercion. *Journal of Interpersonal Violence*, 0(0). <https://doi.org/10.1177/08862605241311614>

Servicio de Coordinación del Sistema Integral contra la Violencia de Género (2009). *Guía para la atención de mujeres víctimas de violencia de género*. Instituto Canario de la Mujer. <http://www.gobiernodecanarias.org/opencms8/export/sites/icigualdad/resources/documentacion/Violencia/GuiaAtencionViolencia11.pdf>

Stith, S. M., et al (2004). Intimate partner physical abuse perpetration and victimization risk factors: A meta-analytic review. <http://dx.doi.org/10.1016/j.avb.2003.09.001>

Torres, A., Lemos-Giráldez, S. y Herrero, J. (2013). Violencia hacia la mujer: características psicológicas y de personalidades los hombres que maltratan a su pareja. *Anales psicología*, 29(1), 9-18, <http://dx.doi.org/10.6018/analesps.29.1.130621>

Tourné García, M., Herrero Velázquez, S. and Garriga Puerto, A. (2024). Consecuencias para la salud de la violencia contra la mujer por la pareja, Atención Primaria. <https://doi.org/10.1016/j.aprim.2024.102903>